FAZİLET PARTİSİ
TBMM GRUP BAŞKANLIĞI
Tarih : 27.2.2001
Sayı : 3123

7/3764 - 9295

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Adalet Bakanı sayın Hikmet Sami Türk tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını talep ediyorum.

Gereğini saygılarımla arz ederim. 27.02.2001

Prof. Dr. Mehmet Bekaroğlu
Rize Milletvekili
İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu Üyesi

Anayasada ve tüm temel hukuki metinlerde, hukukun üstünlüğü, yurttaşların hukuk önünde eşitliği, devletin tarafsızlığı vurgulanmasına rağmen maalesef uygulamalar ülkemizde başka türlü olmaktadır. Özellikle bireyle devlet kurumlarının karşı karşıya kaldığı durumlarda devletin tarafsızlığı büyük oranda ortadan kalkmakta, "devletin hata yapmayacağı" anlayışından hareketle, bazı devlet kurumlarının ve bunların görevlilerinin hataları örtülmeye çalışılmaktadır. Belgeye dayalı olarak da olsa, bu kurum ve sorumlularına suç isnat etmek imkansız hale gelmekte, bilirkişi konumundaki insanlar taraflı olmaya zorlanmaktadır. Bu konuda en büyük sıkıntıyı da hastane ve adli tıp doktorları yaşamaktadır.

Başvurularda işkence yapıldığını saptayıp ona göre rapor düzenleyen bir çok doktora, teröre destek verdiği ve güvenlik kuvvetlerinin azmini kırdığı gerekçesiyle soruşturma açılmıştır. Bu durum, doktorlar ve sivil toplum örgütleri tarafından doktorlara baskı olarak algılanmaktadır. Bunun en son örneği de İstanbul Adli Tıp Kurumu İhtisas Kurul Üyesi Prof. Dr. Rasime Şebnem Korur Fincancı'nın aynı gerekçeyle adli tıp kurumundaki görevine son verilmesidir.

İstanbul Valisi Erol Çakır, 19.10.1999 tarihinde Adalet Başkanlığına bir yazı yazarak Prof. Fincancı'nın görevinden alınmasını istemiştir. Bakanlık da Valiliğin talebini haklı bularak Prof.Fincancı'yı görevinden almıştır. Bu karar 08.02.2001 tarihli Resmi Gazete de yayınlanarak yürürlüğe girmiştir.

Burada ilginç olan, Vali Çakır'ın, Prof. Fincancı'nın, ilgilinin görevden alınması için ortaya koyduğu gerekçedir. İlgili yazıda; "İllegal sol görüş sempatizanı olarak tanındığı, yasadışı örgüt mensubu ve sempatizanı olan kişilerin rapor ve tahkiklerinde lehlerine hareket ettiği, polis aleyhine tutum ve davranışlarda bulunduğu, sanıkların kati raporlarında polisi suçlu çıkarmak için aşırı çaba sarf ettiği, bunun son örneğinin İstanbul Emniyet Müdürlüğünde İşkence sonucu öldürüldüğü ileri sürülen Süleyman Yeter ile ilgili hazırlanan raporda görülmüştür" denmekte, ayrıca "kararlı bir şekilde, devletin bütün kurumlarıyla topyekun terör örgütlerinin üzerine gidilmesi"nden ve ilgilinin "problem çıkardığı"ından söz edilmektedir.

Ancak Valiliğin aktardığımız iddiası, Fatih Cumhuriyet Savcılığının 1999/1033 tarih ve sayılı takipsizlik kararıyla boşa çıkarılmış olmasına rağmen, Adalet Bakanlığı bu gerekçeye dayanarak ilgiliyi görevden almıştır. Üstelik Süleyman Yeter ile ilgili rapor kuruldan oy birliği ile çıkmışken ve adı geçen kişinin sorgu sırasında fenalaştığı ve yolda öldüğü, Fatih Cumhuriyet Savcılığı tarafından tespit edilmişken.

Prof. Fincancı benzer bir iddia ile 1996'da da görevinden alınmış, ancak Danıştay tarafından suçsuz bulunarak görevine iade edilmişti. Bugün Prof. Fincancı gibi bir çok doktor benzer suçlamalarla karşı karşıya bulunmaktadır. Gerek Bakanlığın gerekse mülki amirlerin bu tür uygulamaları görevlerini tarafsızlık içinde yapmaya çalışan memurları zor durumda bıraktığı gibi, işkence ve kötü muamelede bulunanları da teşvik etmektedir. Bu tür uygulamalardan olsa gerek ülkemizde işkence ve kötü muamelelerin önü alınamamaktadır.

7/3764-9295

İşkence, BM'in, AB'nin ve ülkemizin taraf olduğu bir çok uluslar arası belgede yasaklanıp, kınanmakta ve kesin bir insan hakkı ihlali olarak ortaya konmaktadır. Bu uluslar arası belgelerin bir yansıması olarak ülkemizdeki insan hakları ihlalleri de sorgulanmakta ve Türkiye, sistematik işkence yapmakla suçlanmaktadır. Ancak resmi makamların bütün tedbirlerine rağmen işkence iddiaları sürekli artmaktadır. Gözlem altında tutulanların bir çoğu işkence yapıldığı iddiasıyla ve bunu belgelemek üzere ilgili kuruluşlara başvurmaktadır. Aynı şekilde meydana gelen bir çok ölüm vakası içinde otopsi istenmektedir. Bu başvuruların önemli bir kısmında darp izine rastlanmakta, işkence gördüğü belgelenmektedir. Ancak bu raporları hazırlayan doktorlar baskı altına alınmak istenmektedir. Doktorların yaşadığı bu durum göz önüne alındığında, devletin taraf olduğu durumlarda bilirkişi konumundaki diğer kamu görevlilerinin tarafsızlığı da kuşkuyla karşılanmaktadır. Bu durum, kötü muamele ve işkenceyi önlemediği gibi iç huzurumuzu tehdit etmekte, ülkemizi dünyada yalnızlığa itmektedir.

Bu nedenle;

1- Bir Vali, elinde herhangi bir bilgi ve belge olmadan, görevini tarafsızlık içinde yapmaya özen gösteren bir görevliyi nasıl olur da teröre destek vermekle suçlayabilir? En önemlisi Adalet Bakanlığı, Valinin iddialarının resmi belgelerce tekzip edilmesine rağmen bu iddiaları haklı bularak nasıl olur da Prof. Fincancı'nın görevine son verebilir?
2- Sayın Vali, "devletin bütün kurumlarıyla topyekün terör örgütlerinin üzerine gidilecek" derken, devlet isterse kanunsuz işlerde yapabilir, örgüt üyesi veya sempatizanı olduğu iddia edilen bir kişiye kötü muamele veya işkence edebilir, bunu ortaya çıkaran doktorlar da terör suçu işlemiş mi sayılacak demek istemektedir? Adli Tıp doktorları, terörle mücadeleye, işkence ve darp tespit durumları örterek mi veya başka hangi yolla destek olacaklardır?
3- Kendisine gelen olayın kimliği ve özelliği ne olursa olsun tarafsız olmak durumunda olan bir kurumun ve bu kurum çalışanlarının, muhatap suçludur veya öyle iddia ediliyor diye ona yapılan haksızlığı örtmeleri mi gerekiyor? Böyle bir tutumu hukuk devleti olma ile nasıl bağdaştıracağız?
4- Aynı kurum içerisinde, Tabip Odalarına işkenceyi örttüğü gerekçesiyle bir çok doktora ceza verilirken ve onlarla ilgili suç duyuruları yapılırken bu doktorlar ile ilgili niçin herhangi bir işlem yapılmamaktadır? Yoksa gerek bizim yasalarımızda gerekse tarafı olduğumuz uluslar arası yasalarda işkenceyi örtmek suç olarak kabul edilmemekte midir?
5- Prof. Fincancı gibi "istenilmeyen raporlar" yazan, "istenilmeyen fikirler"e sahip olan kişilerin sistem içinde barınabilmesi için fikir ve ilkelerinden vazgeçip, tarafsızlıklarını bırakmaları mı gerekiyor?
6- Gerek Başbakan, gerek İçişleri Bakanı, gerekse Adalet Bakanı işkenceyi önlemek için bir çok yönetmelik çıkarıyor ve yeni birimler oluşturuyor. Bu yapılanları göz önünde bulundurduğumuzda, bu açıklamalar ve çalışmalar ne anlama geliyor? Bunlar, AB üyesi ülkelerin ve halkımızın gözünü boyamayı mı amaçlıyor?